

ČMKOS: Proč jsou návrhy na urychlené přijetí eura velmi nezodpovědné?

Když v listopadu 2013 rozhodla bankovní rada ČNB o umělém znehodnocování naší koruny, patřila ČMKOS mezi první kritiky tohoto velmi problematického kroku. ČNB tímto nesystémovým opatřením znehodnotila růst mezd zaměstnanců, důchody, sociální příjmy i úspory českých občanů a dlouhodobě podlomila konkurenceschopnost českého průmyslu. Zbrzdila tolik potřebný technický pokrok, investice do nové techniky, nevyšel jí ani hlavní záměr - dvouprocentní růst inflace.

Nyní ukončením kurzového závazku narůstají požadavky zejména ze strany podnikatelských kruhů, reprezentovaných Svazem průmyslu a dopravy, na urychlené přijetí eura. Jejich záměr je jasný, zafixovat kurz koruny co nejbližší současné hladině. Není náhodou, že po urychleném vstupu do eurozóny volají právě ti, kteří bezvýhradně podpořili ČNB ve znehodnocování národní měny jako nejlepšího nástroje pro dosažení „konkurenceschopnosti“.

Českomoravská konfederace odborových svazů nepodporuje současné snahy o „hurá“ přijetí eura a zdůrazňuje, že je dnes předčasné, seriózně a odborně se zabývat otázkami rychlého přijetí eura. Česká republika totiž ještě nesplnila zásadní úkol – nedošlo k úplnému ukončení měnových intervencí v neprospěch české koruny. Vývoj bilance ČNB ve dvou dubnových dekádách signalizuje, že ČNB pokračuje v měnových intervencích i po opuštění tzv. kurzového závazku. Teprve až bude definitivně kurz české koruny „volně plout“, pak je možné vážně začít debatovat o přijetí eura. Není zatím vůbec jasné, jak dlouho bude stabilizace kurzu koruny skutečně trvat.

Česká koruna ještě nenalezla rovnovážný kurz vůči euru a tím neplní jedno ze zásadních maastrichtských kritérií - kurzové konvergenční kritérium. Nebude ho moci plnit tak dlouho, dokud bude v ČNB přetrvávat snaha o další měnové intervence v neprospěch koruny. Záměrné znehodnocování měny za účelem dosažení konkurenční východy je v hrubém rozporu s přijetím eura a zástupci podnikatelů by si toho měli být vědomi.

Teprve až bude moci koruna hledat úroveň skutečně tržního plovoucího kurzu, tehdy nastane čas na vážnou debatu o zavedení eura. Tato debata rozhodně nebude jednoduchá. Za schopností ČR dlouhodobě plnit maastrichtská kritéria je totiž skryta celá řada velmi vážných otázek. Nejde jen o klíčovou otázku nastavení centrální parity pro povinný minimálně dvouletý pobyt koruny v systému ERM II. V průběhu kurzových intervencí ČNB emitovala zjevně přes 2 bilióny korun a tento fakt bude mít zásadní vliv na schopnost ČR dodržovat kritéria cenové stability a kritéria dlouhodobých úrokových sazeb.

Další vážnou otázkou související s budoucím úspěšným fungováním ČR v eurozóně je vyřešení problému nedostatečné synchronizace ekonomického cyklu ČR s cyklem eurozóny. Není v současnosti ani důvod vstupovat do eurozóny za situace, kdy tato měnová oblast má značné problémy a nelze vyloučit, že některé země ji budou muset - dříve či později - opustit.

Podle ČMKOS by si veřejnost měla uvědomit zcela zásadní fakt. Vstupem do eurozóny ztratí ČR možnost používat měnovou politiku jako nástroj své hospodářské politiky. Je bohužel empiricky dokázanou skutečností, že některé země, které nebyly dostatečně přizpůsobené požadavkům na euro, dnes ztrácejí svoji pozici v evropské ekonomice, tempo jejich ekonomického růstu se zpomaluje, klesá jejich konkurenceschopnost. ČMKOS se domnívá, že právě takovéto stagnaci se musíme vyhnout. Ekonomická krize přinesla v eurozóně nové, zásadní institucionální změny. Dnes nestačí ani plnění maastrichtských kritérií, ani synchronizovaný ekonomický cyklus. Účast v eurozóně je podmíněna účastí v eurovalu a v bankovní unii a tuto účast musí nové země zaplatit.

Odhady nákladů povinné účasti ČR v těchto institucích se dnes pohybují v řádu několika set miliard korun. Jde o data veřejně dostupná na portálech veřejné správy a je s podivem, že jsou v České republice přehlížena. V žádném případě nelze spekulovat, že se nás tyto vysoké náklady nebudou týkat, naopak budeme je muset v rámci solidarity nést. ČMKOS na tuto skutečnost upozorňuje a zdůrazňuje, že tato pravda by neměla být před veřejností skrývána.